

Ελληνική οικονομία και μνημόνια

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Σύμφωνα με τον κ. Γεώργιο Προβόπουλο, τ. Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδας, στην εναρκτήρια ομιλία του «η ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ το 2001 θεωρήθηκε γενικότερα σταθμός στην πορεία της ελληνικής οικονομίας, σηματοδοτώντας τη μεταστροφή των οικονομικών επιδόσεων της χώρας.

Πράγματι, η ένταξη στη ζώνη του ευρώ φάνηκε να σημαίνει την έναρξη μιας νέας εποχής. Την περίοδο μεταξύ 2001 και 2008, ο πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης διαμορφώθηκε σε περίπου 4% κατά μέσο όρο ετησίως, ο πληθωρισμός μειώθηκε σε χαμηλούς μονοψήφιους ρυθμούς και οι διαφορές αποδόσεων μεταξύ των ελληνικών και των γερμανικών δεκαετών ομολόγων υποχώρησαν σε επίπεδο μεταξύ 10 και 50 μονάδων βάσης από 600 και πλέον μονάδες βάσης στα τέλη της δεκαετίας του 1990.

Όμως, τα χρόνια αυτά η Ελλάδα βάδιζε σε έναν επικίνδυνο δρόμο. Την περίοδο αυτή συσσωρεύονταν δημοσιονομικές και εξωτερικές ανισορροπίες που διαμορφώνονταν σε μη διατηρήσιμα επίπεδα. Το 2009 το δημοσιονομικό έλλειμμα είχε φθάσει το 15,5% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος είχε αυξηθεί σε σχεδόν 130% του ΑΕΠ. Επιπλέον, η ανταγωνιστικότητα κόστους της Ελλάδας είχε μειωθεί κατά 30%, ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών είχε κορυφωθεί στο

15% του ΑΕΠ το 2008. Αυτές οι μεγάλες και αυξανόμενες ανισορροπίες θα έπρεπε να είχαν κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου στις χρηματοπιστωτικές αγορές, αλλά αυτό δεν έγινε για αρκετό καιρό. Μετά την εκδήλωση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι διαφορές αποδόσεων των ελληνικών κρατικών ομολόγων δεν ήταν ιδιαίτερα αυξημένες, εντούτοις η Τράπεζα της Ελλάδος ήδη από το 2008 προειδοποιούσε για τους κινδύνους τους οποίους εγκυμονούσαν τα δίδυμα ελλείμματα»[\[1\]](#).

Το 2009, λοιπόν, η Ελλάδα αναγκάζεται να ζητήσει οικονομική βοήθεια που καταλήγει στην υπογραφή μνημονίου. Φυσικά, όπως, αποκαλύφθηκε αργότερα από τον Τύπο, τα χρέη της Ελλάδας δεν ήταν τόσο μεγάλα, αλλά αλλάχθηκαν σε βάρος της χώρας οι αριθμοί των χρεών από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία κατόπιν εντολής του τότε Πρωθυπουργού της χώρας κ. Γεωργίου Παπανδρέου[\[2\]](#). Αυτό, όμως, απλώς το αναφέρουμε και αφήνουμε την Ιστορία να το κρίνει. Η Ελλάδα, λοιπόν, από το 2009 έως και σήμερα αναγκάζεται να υπογράψει δύο μνημόνια με επαχθείς όρους και σύμφωνα με τους οικονομολόγους χωρίς να υπάρχει ελπίδα διάσωσης της Ελλάδας, αφού το χρέος σε ποσοστό ΑΕΠ της χώρας το 2009 ήταν 129,7, ενώ σήμερα είναι 188,4.

«Το «μνημόνιο κατανόησης» είναι μια συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης από τη μία πλευρά και, από την άλλη, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για λογαριασμό των κρατών μελών της Ευρωζώνης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (της λεγομένης Τρόικας). Είναι ένα πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής για την Ελλάδα με στόχο την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης»[\[3\]](#).

«Μια πρώτη συμφωνία προέκυψε μετά από αίτημα της Ελλάδας τον Απρίλιο του 2010. Η δεύτερη συμφωνία υπεγράφη το Μάρτιο του 2012. Το μνημόνιο, όπως ισχύει, περιγράφει τα μέτρα που δεσμεύονται να πάρουν οι ελληνικές αρχές στους διάφορους τομείς της οικονομίας προκειμένου να βγει η Ελλάδα από την παρούσα κρίση και να βελτιώσει τις δομές της στοχεύοντας την οικονομική ανάπτυξη. Και τα δύο προγράμματα οικονομικής προσαρμογής συνοδεύονται από δανειακές συμβάσεις, ύψους 110 και 130 δις. Ευρώ, αντιστοίχως. Τα δάνεια αυτά είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της οικονομίας όσο καιρό η Ελλάδα θα έχει περισσότερα έξοδα από έσοδα και δεν θα μπορεί να απευθυνθεί στις χρηματοοικονομικές αγορές λόγω της πολύ προβληματικής δημοσιονομικής της κατάστασης. Αποτελούν, συνεπώς, μια πράξη αλληλεγγύης των εταίρων της Ελλάδας χωρίς την οποία η χώρα θα είχε ήδη πτωχεύσει και τα μέτρα λιτότητας θα ήταν πιο οδυνηρά για τους πολίτες»[\[4\]](#).

Την περίοδο αυτή πολλές από τις Ευρωπαϊκές χώρες του Βορρά επιθυμούν την

έξοδο της Ελλάδας από το Ευρώ, αφού θεωρούν βέβαιο ότι η Ελλάδα δε θα μπορεί να ανταποκριθεί στις οικονομικές υποχρεώσεις που πηγάζουν από τα μνημόνια. Παράλληλα οι Έλληνες πολιτικοί των κομμάτων του ΠΑΣΟΚ, της ΝΔ και μέχρι τα μέσα του 2013 και του κόμματος της ΔΗΜΑΡ θεωρούν ότι η έξοδος της Ελλάδας από το Ευρώ, θα οδηγήσει τη χώρα σε πτώχευση με άσχημες συνθήκες για το λαό, που θα θυμίζουν περίοδο πολέμου.

Η μέχρι τώρα πολιτική των κυβερνήσεων δείχνει ότι οι κυβερνώντες υπακούουν τυφλά, τις περισσότερες φορές, τις εντολές των ισχυρών ευρωπαϊκών εταίρων, βάζοντας απλά φόρους στο λαό, μειώνοντας αισθητά τους μισθούς και τις συντάξεις, υποβαθμίζοντας παιδεία και υγεία και παράλληλα να μη βοηθούν την ανάπτυξη των διαφόρων τομέων της παραγωγής στην Ελλάδα. Το κακό είναι ότι και οι πολιτικοί της αντιπολίτευσης δεν προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις για έξοδο της Ελλάδας από την κρίση, απλώς πολλές φορές προσφέρουν δημαγωγικές λύσεις χωρίς να υπάρχει περίπτωση πραγματοποίησής τους.

Παράλληλα, την περίοδο αυτή από το 2009 έως και σήμερα η Ελλάδα και οι Έλληνες περιγράφονται με μελανά χρώματα, από διάφορα ξένα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Παρουσιάζουν τη χώρα μας ως μέρος της ρεμούλας, της απάτης και τους Έλληνες ως κλέφτες και τεμπέληδες. Φυσικά δεν ισχύει αυτό και εάν υπάρχει ένα μικρό ποσοστό που ανθρώπων που επαληθεύουν αυτές τις κατηγορίες δεν ισχύει για την πλειονότητα των Ελλήνων. Παράλληλα πολλοί διεθνείς και ημεδαποί οικονομολόγοι αναφέρουν ότι η Ελλάδα για να καταφέρει να «σταθεί» ξανά στα πόδια της πρέπει να βγει από το ευρώ, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει την κρίση με τη δραχμή και την υποτίμησή της.

Τέλος, πολλοί οικονομολόγοι Έλληνες και ξένοι αλλά και πολιτικοί κυρίως από τη Γερμανία, αναφέρουν ότι εάν και το 2013 ολοκληρώνεται το δεύτερο Μνημόνιο και ίσως παρουσιάσουν πλεόνασμα τα οικονομικά της χώρας η Ελλάδα θα χρειαστεί νέο μνημόνιο, γιατί το χρέος της παραμένει μεγάλο. Το νέο μνημόνιο θα φέρει και άλλα δυσβάσταχτα μέτρα στο λαό, όπως φόρους, απολύσεις, μειώσεις μισθών και συντάξεων. Αυτό, όμως θα το δείξει το πέρασμα του χρόνου και πως θα καταφέρουμε να βγούμε από την οικονομική κρίση

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] «Γ. Προβόπουλος: Η κατάσταση στην Ελλάδα αλλάζει προς το καλύτερο», www.capital.gr, 23 Μαΐου 2013.

[2] «Η κατηγορία στηρίχτηκε στην καταγγελία της Ζωής Γεωργαντά, μέλους του ΔΣ της ΕΛΣΤΑΤ, ότι το έλλειμμα διογκώθηκε τεχνητά ώστε να μπει η χώρα στο Μνημόνιο και να ληφθούν σκληρά μέτρα», <http://www.inews.gr/228/vomva-peponi-fouskosan-to-elleimma-tou-2009-gia-na-boume-sto-mnimonio.htm>, 22/1/2013.

[3] «Ερωτήσεις και Απαντήσεις σχετικά με το Μνημόνιο», Έγγραφο εργασίας της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα. Μέρος των ερωταπαντήσεων δημοσιεύτηκε στο «Βήμα» (14/6/2012)

[4] Αυτόθι.

Το παρόν άρθρο αποτελεί τμήμα της εργασίας «Οι προοπτικές της Ελλάδας στην Ε.Ε.» της Δρ. Ειρήνης Αρτέμη, PhD, MA. που η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ δημοσιεύει σε συνέχειες. Η εργασία ολοκληρώθηκε πριν τις εκλογές του Ιανουαρίου του 2015 και ως εκ τούτου δεν καλύπτει την τρέχουσα οικονομική και κοινωνική κατάσταση.